DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 15 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 83. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

V.

In ons vorig artikel gaven wij ons voornemen te kennen om in eenige beschouwingen te treden van de handelingen onzer Regering, daarbij wijzende op het goede, dat in den laatsten tijd op den weg van vooruitgang en verlichting is geschied, maar ook tevens doende uitkomen wat, naar ons gevoelen, had kunnen en nog behoort te worden gedaan.

Onnoodig is het ons voorgekomen om op dit veld van beschouwingen verder terug te treden dan tot aan het tijdvak des Bestuurs van den Gouverneur Generaal Rochussen.

Al wat vroeger is geschied behoort tot een tijdvak, waarin de natie slechts hoogst onvolledig kennis droeg van de handelingen van het Indische bestuur, en waarin niet dan hoogst zeldzaam een tipje van den sluijer werd opgeheven, waarmede dat bestuur zijne handelingen bedekte. Dat tijdvak behoort reeds lang tot de geschiedenis, en het ligt buiten ons bestek om onze bladen daaraan toe te wijden. Trouwens, de geschiedenis en de ondervinding hebben reeds een zoo juist oordeel over die handelingen geveld, dat onze beschouwingen voorzeker niets dan herhalingen zouden bevatten van de op weinig uitzonderingen na algemeen genitte meening.

De komst van den nieuwen landvoogd werd met reikhalzend verlangen te gemoet gezien. Het tusschenbeheer had zoovele bewijzen gegeven van vasthouding aan de oude beginselen, er was zoo veel te verbeteren, te veranderen, in te voeren, Indie gevoelde zoovele behoefte aan de invoering van een nieuw muntstelsel en van eene beschrevene wetgeving, aan eene herziening van het in den oorsprong zoo schoone maar door veelvuldige misbruiken zoo drukkend geworden stelsel der kultures, er was zoo weinig medegegaan met den tijd, de handel vereischte zulk eene dringende bescherming, dat welligt nimmer een Gouverneur-Generaal met zulke groote verwachtingen voor de toekomst zijn bestuur aanvaardde dan op den 28sten September 1845 den als staatsman zich reeds zoo gunstig onderscheiden hebbenden Minister van staat.

En bragt nu *de Jason*, den landvoogd naar Java overvoerende, ook aan Nederlandsch Indie het gulden vlies mede?

Zij. die het schoone land onzer inwoning slechts beschouwen als een geoorloofd middel om zijne schatten in 's lands schatkist en in hunne eigene beurzen te doen vloeijen, met vasthouding aan oude en verouderde beginselen van autocratie en nepotismus, en daardoor van de aan hunne bescherming en zorgen toebetrouwde bevolking meer willen vergen dan met haar geluk en hare welvaart bestaanbaar is, zullen, even als zij die haakten naar eene oogenblikkelijke en overdrevene toepassing van het stelsel van vooruitgang deze vraag ontkennend beantwoorden.

Maar zij wier doel het is om beradene, nimmer stilstaande vooruitgang en verbetering met zaakkennis en beleid daargesteld, te bevorderen, zullen met ons gaarne eeen toestemmend antwoord op deze vraag geven.

De heer Rochussen heeft in den moeijelijken toestand, waarin Hij zich gedurende de zes jaren zijns bestuurs tusschen twee als het ware onvereenigbare stelsels geplaatst zag, steeds getoond het gevoelen van den hoogleeraar Mr. C. W. Opzoomer te omhelzen, wanneer deze zegt: „De verschillende elkander „bestrijdende stelsels te vereenigen, is de altijd mis„lukte poging geweest van het eklekticisme. Maar „wil men op den weg van het volksgeluk, noch be„stendig voorthollen, noch somtijds in diepen slaap „liggen, om dan weder nog driftiger voorttehollen; „wil men met langzamen en zekeren tred, rustig „voortgaan en stelt men zich de geneigdheid om te „behouden met het talent om te verbeteren als „het idcaal van den staatsman voor; het is alleen „de methode der ervaring, die zulk een ideaal doet „bereiken."

VI.

Er is, met betrekking tot de Indische belangen, over geen onderwerp zooveel en zoo verschillend geschreven als over het tijdelijk hulpmiddel in werking gebragt bij de bekende publicatie van 4 Februarij 1846, het in omloop brengen der *recepissen*, welk betaalmiddel in de dagen die wij beleven, nog niet geheel en al rijp schijnt, om door eene geregelde zilver circulatie vervangen te worden.

De geschiedenis van het Indische muntwezen, vóór het in omloop brengen der recepissen, laat zich beknoptelijk zamenvatten in het kort begrip uit de pen van den heer Rochussen zelven gevloeid en dat wij der mededeeling of herinnering dubbel waardig achten.

Naar mate in het te kort van de Indische begrooting, in plaats van door zilver, meer en meer voorzien werd door overmatige uitgifte van papierengeld en door invoer of aanmunting van koperen duiten, geraakte het zilvergeld meer en meer uit de wandeling. Dit verdween geheel en al, toen de Regering, toegevende aan de verlokking om eene oogenblikkelijke winst te behalen, en blind voor de schadelijke gevolgen, die zulks zoowel voor de ingezetenen als voor de schatkist moest hebben, eene zoo groote massa duiten aanmuntte en aanvoerde, dat deze in gedwongen betaling moesten worden gegeven, of waar die dwang niet kon worden aangewend, de nominale prijzen van alle waren en conventionele diensten daardoor aanmerkelijk verhoogd werden, zoodat eindelijk het zilver, als wettig middel van betaling, bijna enkel in naam meer bestond, terwijl daadwerkelijk het koper, behalve deszelfs bestemming als pasmunt, tevens het hoofdzakelijk betalingsmiddel werd.

Ware de Directie der bank steeds met zaakkennis en oordeel te werk gegaan, de toestand zoude alsdan, immers voor den handel, niet tot eene over het algemeen zoo schadelijke verwikkeling zijn gekomen.

In plaats van onder zulke omstandigheden hare operatien in te krimpen, zich van alle nieuwe verbindtenissen te onthouden, geen papier uittegeven dan waarvoor spoedig te realiseren baten voorhanden waren, en niets dan haar eigen papier en volwaardige zilveren specie in betaling aan te nemen, deed zij dikwerf het tegendeel; zij gaf aan hare handelingen eene uitbreiding verre te boven gaande de evenredigheid tot het maatschappelijk kapitaal, welke zelfs in die landen, waar eene gezonde geldcirculatie, bestaat als maximum is aangenomen.

Zij verleende blanco credieten of credieten zonder genoegzamen waarborg; zij hield zich niet streng aan den regel om enkel zilvergeld of haar eigen papier in betaling aan te nemen. Geen wonder dus dat er een oogenblik kwam, dat hare speciekas uitgeput en zij in de onmogelijkheid was, om aan de verpligting tot verzilvering van de met zooveel onberadenheid uitgegevene som aan bankbilletten te voldoen.

In de maand Junij 1839 moest zij de verzilvering van haar papier staken.

Die groote gebeurtenis had de oogen moeten doen opengaan en het keerpunt moeten zijn; maar dit was geenszins het geval.

OOME KEES.

Het schoonmaken was in volle glorie. Alle goede huisvrouwen en huishoudsters zullen bést begrijpen wat die woorden inhebben; want zij behooren meesterlijk de kunst te verstaan van een huis 't onderst boven en 't binnenst buiten te keeren. Het schoonmaken dan was in volle glorie in de woning, waar wij den lezer binnenleiden. De gordijnen waren af- en de vloerkleeden waren opgenomen. De vuren waren uit, de schoorsteenvegers waren binnen. De vloeren waren nat en de regenbakken waren droog. Alles was van zijne plaats; hetgeen schoon was, werd weder vuil gemaakt door de opeenstapeling van al wat uit de hoeken kwam, die aan de beurt waren. Kortom, de gansche inboedel lag overhoop, geduldig wachtende totdat de bezem, de luiwagen en de dweil, dat achtbare drietal, niet minder vervaarlijk in zijnen werkkring dan Cesar, Crassus en Pompejus destijds in den hunnen, zouden hebben uitgewoed.

Men verwachtte een oom, en welk een oom! Men verwachtte Oome Kees.

De Duivelaars, groot en klein, werden gemonsterd, gekapitteld en gedrild. Mevrouw Duivelaar had, voor dien enkelen dag, zich den post van drilmeesteres getroost.

— Nu, meisjes! niet krakeelen, niet tegenpruttelen. geene wijsneuzerij, en vooral niet bleu; want denkt er aan, uw oudoom komt. Nu, jongens! niet vechten, niet ravotten, geen kap trekken, en vooral fatsoenlijk, hoort ge! uw oudoom komt, onthoudt het wèl. Waar is Pietemie nu weêr? Die meid is nooit bij de hand als men haar noodig heeft; maar zij is altijd over den vloer, als men haar wel kan missen. Gaat een van allen eens even Pietemie halen. Ik moet haar òòk het een en ander zeggen, omdat — Oome komt.

Daar kwam Pietemie voor den dag. Een eenvoudig meisje was het, met eene tronie, waarin de kruidenier op den hoek van de straat allerduidelijkst saffraan en blaauwselkleur had ontdekt, zoo als de man zeide. Pietemie droeg een japonnetje, hetwelk zoo wat vijf jaren uit de mode was.

— Pietemie! — sprak Mevrouw Duivelaar, — heb je al die kleinigheden gedaan, die ik je gelast had te doen? Heb je schoon linnen op het mooije bed gedaan?

— Ja, Mevrouw!

— Heb je den pijpenbak, het tabakskistje en de kwispedoor nagezien?

— Ja, Mevrouw!

— En in orde bevonden?

— Ja, Mevrouw!

— Heb je gezien of de laarzentrekker en de muilen klaar staan?

— Ja, Mevrouw!

— En is mijn mans beste kamerjapon afgehaald?

— Ja, Mevrouw!

— Is alles in de keuken klaar om opgedaan te worden?

— Ja, Mevrouw!

— Je weet, Pietemie! dat mijn oom van daag hier komt?

— Ja, Mevrouw!

— Heeft iemand van jelui ook aan de buren verteld dat Oome komt?

— Ik niet, — riepen allen.

— Nu, dan is 't goed. Ik heb hier niemand noodig: Oome komt voor ons en niet voor de vreemden. Ja, ze moesten eens weten, dat hij zoo'n fortuintje op het Grootboek heeft staan: of ze er ook gaauw bij zouden zijn om alles hier af te neuzen. Begrijpt ge, dochters! een fortuintje op 't Grootboek; en een heel aardig fortuintje. Daarom, past op: niet wijsneuzig, maar ook niet bleu. Ge moet Oome zien te bevallen; ge moet eens heel aardig zijn met Oome, en ook gij, jongens! heel aardig, hoort ge? want anders gaan met der tijd nog vreemden met dat fortuintje strijken, en het komt ons meer toe dan iemand anders.

— Ik mag lijden dat Ma het krijgt, — zeide Hein, — jij ook niet, Jan?

— Ik mag lijden dat ik het krijg. — antwoordde Jan, die door dit antwoord toonde, schoon jong, reeds zeer wel de lessen te volgen, die hem door zijne Mama werden voorgespiegeld.

Eene oorveeg was dan ook de belooning voor dat antwoord, dat aan Mama een beetje al te kras voorkwam voor een jongen als Jan.

Na veel dravens en zwoegens van de werkzame Pietemie, die dan toch eigenlijk de spil was, waarop de Duivelaarshuishouding draaide, was eindelijk alles gereed tot de ontvangst van dien vervelenden, lastigen, stuurschen en leelijken, — maar rijken Oom Kees. Alle meubelen werden van kleeden en hoesjes ontdaan, om den Oom zoo vrolijk mogelijk toe te glanzen. Alle gezigten werden in de aangenaamste plooi gezet, om hem zoo vriendelijk mogelijk te verwelkomen.

Daar kwam eene vigilante aangereden. Zij hield voor de deur der Duivelaars op; den koetsier werd de moeite be-

De loopende schulden der Bank werden gekapitaliseerd; de bankbilletten bleven bij stilzwijgende overeenkomst in omloop in plaats van zilver, waarop echter natuurlijker wijs een agio kwam; het Gouvernement ging voort met de kolossale bestellingen van koperen duiten en duitenplaatjes voor Nederlandsch Indië ten uitvoer te doen brengen, en wel verre van zich tegen dien onophoudelijken koperen zondvloed te verzetten, werd er tot grondig herstel niets gedaan tot in de maand April 1844, wanneer het eerste bepaalde voorstel tot regeling van het Indische muntwezen naar het vaderland werd opgezonden, waarvan intrekking van het overtollige koper, en toezending van twintig millioen zilveren specie uit het moederland de grondslagen waren.

De toenmalige toestand der finantien in het vaderland was oorzaak dat eene leening van twintig millioenen gulden voor de kolonien, destijds aldaar tot de geheel ondenkbare zaken behoorde.

VII.

Gedurende bijna zes jaren had zich niemand verzet tegen de stilzwijgende overeenkomst, om het niet meer te verzilveren bankpapier in omloop te houden, toen in den aanvang van het jaar 1845 de Bank in regten werd opgeroepen om eene op haar, door haar Agentschap te Soerabaija afgegeven assignatie in hard zilver te voldoen, en ook door het hoogste regterlijke collegie tot eene dusdanige wijze van betaling verwezen werd.

Deze omstandigheid bragt eene geheele verandering in dezen lijdelijken stand van zaken te weeg, en lokte van wege het toenmalige tusschenbestuur eenen maatregel uit, welke in het moederland uit meer dan één oogpunt gegispt is, als ingrijpende in de regten van privaat personen en als eene ongeoorloofde inmenging in zaken van justitie daarstellende.

De Directie der Bank, namelijk, voorziende dat de houders van billetten en assignatien in massa zouden opkomen, om betaling in zilver te eischen, en nog slechts een vierde van haar opeischbaar passief in zilver voorhanden hebbende, riep de hulp der Regering in, ter voorkoming van een faillissement, en in het algemeen van de storing en schokken des handels die daarvan het gevolg zouden zijn.

De waarnemende Gouverneur Generaal vaardigde daarop de bekende publikatie van 29 Maart 1845 uit, waarbij aan de Javasche Bank verboden werd om gedurende den tijd van één jaar, verwisselingen van door haar uitgegeven billetten aan toonder tegen specie te doen; terwijl ter handhaving van dit verbod aan alle kollegien van justitie verboden werd om gedurende dit tijdvak, kennis te nemen van regtsvorderingen de strekking hebbende, om de Javasche Bank tot zoodanige verwisseling te noodzaken.

Getrouw aan ons voornemen om onze beschouwingen aan te vangen op dit tijdstip, bepalen wij ons tot de vermelding van dezen buitengewonen maatregel als geschiedkundig feit.

Het thans bestaande Regerings Reglement levert ons den waarborg op dat de geschiedenis van Nederlandsch-Indie geene maatregelen van dien aard meer zal te vermelden hebben.

En heeft nu het hulpmiddel der recepissen deszelfs doel bereikt? De beantwoording dezer vraag zal het onderwerp van een volgend artikel uitmaken.

Namens de redactie,

E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 10den *October* 1857, No. 81.

Bij Koninklijk bestuit van den 29sten Julij 1857 no. 69, is aan den officier van gezondheid der eerste klasse bij de militaire geneeskundige dienst van het leger in Nederlandsch-Indie, O. G. J. Mohnike, vergunning verleend, tot het aannemen en dragen van de gouden Deensche medaille voor verdiensten, hem door Zijne Majesteit den Koning van Denemarken geschonken.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit 's lands dienst, met bevoegdheid om zijn regt op pensioen te doen gelden, het lid der wees- en boedelkamer te Soerabaija C. van Raalten.

BENOEMD:

Tot advokaat en prokureur bij den raad van justitie te Soerabaija, mr. J. A. Kooiman.

Tot vendumeester te Grissee, W. Castens, assistent-resident aldaar.

Tot havenmeester te Tjilatjap, de gewezen eerste gezaghebber bij de dienst der gouvernements schoeners en kruisbooten J. B. Olijve Loubriat, thans op wachtgeld.

IN ACTIVITEIT HERSTELD:

De onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde opzigter der eerste klasse bij 's lands burgerlijke openbare werken E. V. J. Waersegers, met bepaling, dat hij tijdelijk belast wordt met de waarneming der functien van eerstaanwezend ingenieur te Amboina, en aldaar ter hoofdplaatse gevestigd zal zijn.

GESTELD:

Ter beschikking van den direkteur der kultures, om als zoodanig weder werkzaam te zijn, de onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerde ambtenaar voor het boschwezen in Nederlandsch-Indie H. W. Balzar, laatstelijk assistent der tweede klasse bij hetzelve.

TIJDELIJK TOEGEVOEGD:

Aan den waarnemenden havenmeester te Soerabaija, B. Jensen, gewezen bootmeester bij het buiten-praauwenveer aldaar.

Schutterijen, enz.

BIJ DE SCHUTTERIJ TE PASOEROEAN.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, de eerste luitenant J. Schoonderbeek.

BENOEMD:

Tot eersten luitenant, de eervol ontslagen tweede luitenant der infanterie P. J. Blok.

Marine Departement.

Bij de Gouvernements Schoeners en Kruisbooten.

BENOEMD:

Tot eersten gezaghebber van de gouvernements schoener *Anadyomène*, de tweede gezaghebber A. H. Kuipers, thans het bevel voerende over de gouvernements schoener *Haai*.

Tot tweeden gezaghebber van de gouvernements schoener *Haai*, de eerste stuurman J. H. Meijer, dienende aan boord van de gouvernements schoener *Anadyomène*.

Tot geëmploijeerde bij het beheer over de gouvernements schoeners en kruisbooten, M. P. Deibel, gewezen kweekeling van de kweekschool voor de zeevaart te Amsterdam.

Verpachting van 's lands middelen op *Java* en *Madura* voor 1858.

(*Voor het land.*) Krachtens art. 11 der ordonnancie van 27 Augustus jl. staatsblad no. 78) en art. 4 der ordonnancie van 29 Sept. 1857 (staatsblad no. 87) maakt de ondergeteekende bekend, dat de verpachtingen van 's lands middelen op *Java* en *Madura*, voor 1858 zullen plaats hebben *in de maand Oktober aanstaande*, als volgt:

Io. *Van de Opiumpacht in de gewesten*:

Bantam, Batavia, Buitenzorg en Krawang, te Batavia, op Woensdag den 21sten;
Samarang, Kadoe, Bagelen, Banjoemaas, Soerakarta en Djokjokarta te Samarang, op Donderdag, den 22sten;
Madioen en Patjitan te Madioen, op Woensdag, den 28sten;
Soerabaya en Kediri, te Soerabaya, op Zaturdag, den 24sten;

2o. *Van de andere pachten in de gewesten*:

Bantam te Serang, op Zaturdag, den 17den;
Batavia te Batavia, op Woensdag, den 21sten;
Buitenzorg te Buitenzorg, op Zaturdag, den 24sten;
Krawang te Poerwokarta, op Donderdag, den 15den;
Samarang te Samarang, op Donderdag, den 22sten;
Kadoe te Magelang, op Maandag, den 26sten;
Bagelen te Poerworedjo, op Woensdag, den 28sten;
Banjoemaas te Banjoemaas, op Zaturdag, den 31sten;
Soerakarta te Soerakarta, op Dingsdag, den 27sten;
Djokjokarta te Djokjokarta, op Donderdag, den 29sten;
Madioen te Madioen, op Woensdag, den 28sten;
Patjitan te Patjitan, op Zaturdag, den 31sten;
Soerabaya te Soerabaya, op Zaturdag, den 21sten;
Kediri te Kediri, op Donderdag, den 29sten;

3o, *Van de Opium en andere pachten in de gewesten*:

Cheribon te Cheribon, op Zaturdag, den 17den;
Tagal te Tagal, op Maandg, den 19den;
Pekalongan te Pekalongan, op Dingsdag, den 20sten;
Japara te Patti, op Zaturdag, den 24sten;
Rembang te Rembang, op Woendag, den 28sten;
Pasoeroean te Pasoeroean, op Dingsdag, den 27sten;
Probolingo te Probolingo, op Donderdag, den 29sten;
Bezoeki te Bezoeki, op Zaturdag, den 31sten;
Banjoewangi te Banjoewangi, op Maandag, den 26sten;
Madura te Pamakassan, op Zaturdag, den 24sten;

BATAVIA, *De Direkteur der Middelen en Domeinen*,

29 *September* 1857. DE WAAL. (1)

(*Voor het land.*) De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op Dingsdag den 10den November 1857, des morgens ten 8 ure, te Plosso, district Kabooh, afdeeling Modjokerto, residentie Soerabaya, door den vendumeester aldaar, bij kleine kavelingen en voor rekening van den lande, publiek zullen worden verkocht p. m. 1500 stuks jattie balken en dolken van verschillende dimensiën afkomstig uit den aankap van 1856.

Behalve de bovenvermelde houtwerken, zullen mede worden verkocht, eenige aangehaalde jattie dolken.

SOERABAYA, *De Resident voornoemmd*,

8 *October* 1857. (2) VREEDE BIK.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 3 en 7 October 1857 No. 79 en 80 worden opgeroepen debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen L. A. Moelier en C. Ligtenburg.

Door den Testamentairen Executeur te Batavia: van wijlen den heer H. G. de wildt.

Door de Weeskamer te Soerabaya: van wijlen den Bengalees Asmad.

Door de Agenten der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Sumanap: van wijlen den maleijer Tawie, en den chinees Ong Tianghian.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 16den October.

Voor de toko van de heeren Gebroeders Kocken in de stad, en des avonds ten 7 ure, in het voor-lokaal van het Komedie-gebouw.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER* E. M. HUGENHOLTZ, geb. *van Leeuwen*.

SOERABAYA, 12 *October* 1857. (680)

HUWELIJK.

Getrouwd:

J. F. HACKMAN ASSCHENBERGH

MET

H. E. LEVERT.

SOERABAYA, 8 *October* 1857. (664)

STERFGEVALLEN.

Heden overleed ons eerste eenigste *KINDJE* JAN FREDERIK LEONARDUS, in den ouderdom van slechts 3 maanden en 8 dagen.

SOERABAYA, F. W. SCHAEGEN.

14 *October* 1857. W. C. SCHAEGEN,

(681) *De Koste.*

spaard aan de bel te trekken: de geheele familie stond op de stoep, om Oome uit het rijtuig te helpen.

Oome was groot, dik en log; had zware wenkbraauwen en kleine oogen; dunne bakkebaarden en dikke lippen. Kortom hij zag er uit, zoo als een rijke oudoom er meestal uitziet.

— Wel, Oomlief! — zeide Mevrouw Duivelaar bijgende, — wat ben ik blijde u zoo wel te zien! Wat ziet u er bijzonder goed uit! U is wel twintig jaren jonger geworden. Welkom hier, Oomlief! welkom hier bij ons! En wat zal mijn man blijde zijn u bij ons te zien; wij waren zoo verlangend naar u; die lieve kinderen konden niet eten of drinken, en niet slapen, zoo drok hadden zij het over Oome Kees. Pas op den trap, Oomlief! die is een beetje glad... ik wil niet zeggen dat u niet wèl gaan kan; u zou het stellig van mij winnen; maar ik ben er gisteren zelve bijkans afgegleden... Hier, Jan! Hein! Karel! toe, roept de meid om Ooms koffer naar boven te dragen... Wel foei! zou je kunnen zien, dat Oomlief zelf hem droeg! roept dan toch de meid, jongens! en staat niet zoo beteuterd. Ze hebben zoo veel eerbied voor u, Oomlief! dat ze geheel van hun stuk zijn. Toe dan, Hein! en jij ook, Jan! pak dien koffer op en draag hem eens vlug naar boven.

Maar Hein en Jan bleven staan als standbeelden, en schenen er zich in het minst niet aan te bekreunen, dat Oome zelf zijn koffer aanvatte en hem met de grootste onverschilligheid den trap opdroeg; zich op zijne beurt zeer weinig schijnende te bekreunen over den vloed van woorden, honigzoet, die uit Mevrouw Duivelaars mond vielen; — ja zoo weinig scheen de oude Heer daarop te letten, dat ieder bijstander zou hebben durven wedden dat hij doof was. En waarlijk doof was hij, en nog wel zoo doof als een kwartel. Dit bleek ten minste toen hij, boven gekomen zijnde, bedaardelijk zijn overjas losknoopte en toen, van uit de diepten zijner rokszakken, een spreekhoorn voor den dag haalde, terwijl hij vrij onvriendelijk deze zijne eerste woorden sprak:

— Ja, nicht! hier ben ik nu. Je wist immers dat ik komen zou. Of derangeer ik je misschien?...

Arme Mevrouw Duivelaar! Zoo waren dan al die kostbare woorden verloren gegaan op den onvruchtbaren grond der doofheid. Zoo moest zij dan weder van voren af beginnen, en dat nu op wel ten koste van hare longen! Helaas! het kon niet anders. Ook hervatte de arme dame, zoo luidkeels haar mogelijk was:

— Wel, Oomlief! wat zijn we blijde u zoo wèl te zien!... U ziet er wel tien jaren jonger uit.

— He? Wat belief je?

— We zijn zoo blijde u te zien, Oomlief! en we vinden dat u wel twintig jaren jonger geworden is. Wat doet het mij leed dat u een beetje hardhoorig is geworden!...

— Een beetje wat? — vroeg oom Kees met een vreesselijken blik.

— Een beetje doof, beste Oom!

— Doof! Wie heeft je wijs gemaakt dat ik doof ben, nicht? Doof! ik dank je wel voor het kompliment.

— Ik geloof dat ik mij versproken heb. Oomlief! neem het mij als het u belieft niet kwalijk. Ik wilde zeggen dat u misschien een kleine koude hebt gevat op uw oor, of eene zinking. Ik heb een overheerlijk recept tegen zinkings, Oomlief! dat moet u eens proberen.

— Ik ben evenmin doof als jij, nicht!

— Dat hoor ik wel, Oomlief! neem 't mij toch niet kwalijk, — schreeuwde Mevrouw Duivelaar, wier longen begonnen te protesteren tegen de buitengewone dienst, die haar gevergd werd. — Kom, hervatte zij op een zeer vleijenden toon, — kom, beste Oomlief! ga nu eens in dien lekkeren, zachten leuningstoel zitten; o hij is zoo makkelijk. We hebben hem opzettelijk voor u aangeschaft.

— Ik heb nog geen leuningstoel noodig. Alle stoelen zijn makkelijk voor een gezond en sterk man.

— Pietemie! neem terstond die muilen en dien kamerjapon weg. Ik begrijp niet hoe je op de gedachte zijt gekomen, mijn Oom als een zieke te behandelen. Schuif dien misselijken ziekenstoel in een hoek, Pietemie!

De kleine oude vrijster gehoorzaamde. Niet zonder schroom naderde zij den kolossus; gelijk het muisje den ontzaggelijken leeuw zou naderen, trad of liever schoof zij schoorvoetende tot in de nabijheid van den ouden Heer, die op dat kleine ding eens even van uit zijne hoogte nederglurde.

— Wil u zich niet een beetje warmen, Oomlief?— begon Mevrouw alweêr; — het vuur brandt zoo lekkertjes. We hebben het opzettelijk voor u aangelegd; want we dachten wel dat u koud zou zijn.

— Koud! — brulde Oome Kees, en met éénen ruk trok hij rok en vest open.

— Doe het venster open, Pietemie! toe, schielijk! Mijn Oom zou 't hier te benauwd krijgen.

(*Wordt vervolgd.*)

VENDUTIE.

Op den 30sten *October aanstaande*, des voormiddags ten ½ 10 ure, zal voor het locaal der Weeskamer alhier, in veiling worden gebragt: een ERF, gelegen aan de Heeren-straat, schuins tegen over de Hervormde kerk, met het daarop staande HUIS, behoorende tot den boedel van wijlen de minderjarige C. G. W. Beijers, bij de verponding geregistreerd onder nº. 12; alsmede 2/8 aandeel in een HUIS en ERF, staande en gelegen in de *Kamp. Baroe* alhier, bij de verponding geregistreerd onder nº. 508, welk aandeel behoort tot den boedel van wijlen Sech Achmat bin Salim Biljoen.

Soerabaya, *De Secretaris der Weeskamer*,
3 *October* 1857. (654) W. F. PLOEGMAN.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

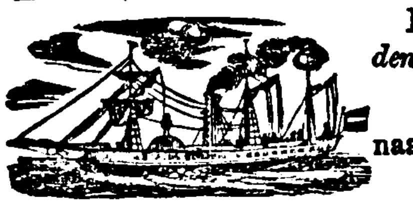

Bepaald op *a. s. Zondag den* 18*den dezer*,

PALEMBANG,

naar Batavia via Samarang

AMBON,

naar Macasser, Timor-Kcepang en de Moluccos.

Adres bij
Soerabaya, W. CORES DE VRIES.
12 *October* 1857. (671)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met de Nederl. schepen
PRESIDENT PLATE,
Kapitein C. C. Hansen, en
CHERIBON,
Kapitein W. J. Coers.

Deze schepen expresselijk voor den overvoor van passagiers ingerigt uitgerust, worden dagelijks alhier verwacht en zullen in den loop der volgende maand vertrekken.

Nadere informatien te bekomen bij
De Agenten
(678) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederl. schip
ODILIA MARGARIETHA,
Kapt. Hazelholff,
om tegen *ultimo Cctober* te vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel* en bij
De Agenten
(669) FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers comfortable ingerigt Nederl. barkschip
OTTO,
gevoerd door Kapt. W. G. Rotgans, zijnde het vertrek bepaald omstreeks ultimo dezer, van Pasoeroean direct.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te vervoegen bij den gezagvoerder in het *Marine Hôtel*, of bij
De Agenten,
(668) FRASER EATON & CO.

NAAR NEDERLAND

Wordt passage aangeboden met het Nederl. schip

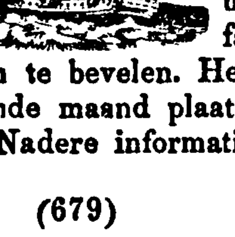

SOUBURG,
Kapitein H. B. L. Evers.

Deze bodem is door deszelfs doelmatige en luchtige inrigtingen aan familien en enkele personen zeer aan te bevelen. Het vertrek zal in het begin der volgende maand plaats hebben.

Nadere informatien zijn te bekomen bij
De Agenten,
(679) VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Wordt aangeboden met de Nederl. brik
CESAR,
Kapt. A. D. Drinkerink,
tegen ultimo *October* direct van hier te vertrekken.

Deze bodem is door deszelfs doelmatige en luchtige inrigtingen voor den overvoer van passagiers zeer aanbevelenswaardig.

Nadere informatien zijn te bekomen bij
De Agenten
(682) FRASER EATON & CO.

NAAR SINGAPORE

Is tegen het midden dezer maand gelegenheid voor passagiers met het Nederl. schip
HOOP VAN CAPELLE,
Kapt. S. R. Bok.

Nadere informatiën te bekomsen bij den gezagvoerder in het *Marine Hotel*, of bij
De Agenten,
(662) Wm. MATHIEU & CO.

VERTREKKENDE PERSONEN.

Kap. T. C. H. van Vloten naar *Nederland*.
Gemagtigde J. W. F. van Vloten te *Waroe*.
(670)

J. G. Waller vertrekt naar *Australie* voor een korten tijd.
Soerabaya, 12 *October* 1857. (673)

De ondergeteekende WAARSCHUWT een iegelijk, om geen crediet op ZIJNEN NAAM te verleenen zonder bewijzen door hem geteekend.
(683) C. J. SCHREUDER.

WISSELS OP NEDERLAND.

(554) Bij RUYL CRAMER & CO.

WISSELS OP AMSTERDAM.

(518) Bij SCHIMMELPENNINCK & CO.

WORDT GEVRAAGD:

EEN HUIS, in of omtrent de stad, den huurprijs van *f* 100.— niet te bovengaande, en tegen 1º December te aanvaarden. Adres bij de uitgevers dezes. (676)

VERKRIJGBAAR BIJ J. T. WILLEMS.

GRISSEESCHE WEG.

WAGEN-ASSEN en WAGEN VEREN, uit de best bekende fabrieken in Europa waarvan voor soliditeit wordt ingestaan.

Hij recommandeert zich voorts aan H. H. fabriekanten voor alle reparatien aan stoomwerktuigen als andersints; tevens belast hij zich met den aanmaak en de reparatie van alle soorten van rijtuigen. (662)

PRIJSLIJST VAN TIJDSCHRIFTEN EN WEEKBLADEN.

Om alle vertraging in de ontvangst van TIJDSCHRIFTEN en WEEKBLADEN voor het volgende jaar te voorkomen, wordt men dringend verzocht, de bestelling daarvan **voor den 20sten dezer,** bij de ondergeteekenden te doen. De prijslijst hiervan zal dezer dagen op aanvraag gratis verkrijgbaar zijn.
(677) **E. FUHRI & CO.**

NIEUWE GRASBOTER.

Tegen verminderden prijs, bij
(684) KARTHAUS & MELCHERS.

IEDEREN ZATURDAG AVOND

BLOED- EN LEVERWORST.

Verkrijgbaar à 25 duiten per stuk à contant, bij
S. MEIJER.
(667) *Krambangan.*

Alle Zondagen en Woensdagen verkrijgbaar bij K. Goedhardt op het *Rustenburgerpad.*
KALFS- en SCHAPENVLEESCH. Verzoeke daags te voren de bons in te zenden. (654)

Er wordt verzocht geene rekeningen aan anderen te voldoen, dan door mij K. Goedhardt onderteekend. (660)

SOERABAYA, den 15den October 1857.

Wij vernemen dat tot president van den raad van justitie alhier is benoemd, de heer Mr. M. P. A. Coster, advokaat generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie.

— In den middag van den 13den dezer omstreeks 1 uur ontstond er een hevige brand in de kampoong *Krambangan*, achter de *Militaire Cantine*, die, aangewakkerd door den sterken wind, binnen weinige oogenblikken 232 bamboezen met atap gedekte en 4 steenen huizen in den asch deed liggen. — De schade wordt begroot op p. m. *f* 32,000. Alleen aan onvoorzigtigheid wordt de oorzaak van dit onheil toegeschreven.

— Onder onze rubriek *geboorten* maken wij melding van eene tot de zeldzaamheden behoorende bevalling te Soeracarta. Naar aanleiding van het daaromtrent in de *Java Bode* van 7 October aangekondigde, deelen wij onzen lezers mede, dat zoowel de kraamvrouw als de *drielingen* in eene goede gezondheid verkeeren en dat alle verschijnselen zoo gunstig zijn, dat de driewerf gelukkige ouders de hoop koesteren van de kindertjes in leven te zullen behouden.

— Te Samarang is door het aldaar gevestigde departement der Nederlandsche maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* voor ruim drie jaren eene spaarbank opgerigt. De te Batavia gevestigde Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie* volgde onlangs dat prijzenswaardig voorbeeld. Beide instellingen beantwoorden, den tijd van derzelver duur en de plaatselijke omstandigheden in aanmerking genomen, in ruime mate aan derzelver bestemming en vinden bijval.

Ook hier ter plaatse bestaat, schoon sints geruimen tijd in naam, een departement der Maatschappij, die steeds voortgaat in het vaderland zoo veel nut te stichten. Zal onze stad, die, daar waar het handel en nijverheid geldt, hare beide mededingsters op Java op zijde, ja, voorbijstreeft, achterblijven in de bevordering van het algemeene welzijn? Wordt het niet hoog tijd dat het Bestuur van het alhier nog bestaande departement uit zijnen doodslaap ontwake, of anders dan door het innen der gewone toelagen van de leden en het uitdeelen van uit Nederland ontvangene periodieke gedrukten, teekenen van leven geve? Of bestaat er niet hier, zoowel als daar, behoefte aan de gelegenheid om de spaarpenningen der nijvere Europesche volksklasse, die hier nog meer dan daar hare woning gevestigd heeft, tot haar welzijn aan te wenden en vruchten te doen dragen?

Het Bestuur van ons departement make zich onze wenk ten nutte, eer het te laat is, en andere handen, ijveriger dan de hare, eene instelling hebben tot stand gebragt, die sints vele jaren behoort onder de goede werken, waarop onze vaderlandsche maatschappij zich uitsluitend mag beroemen.

— Heden morgen is ten huize van Mevrouw K..... een Inlandsch kindje van het mannelijk geslacht, oud 3 maanden, toebehoorende aan een harer bedienden Sidin genaamd, door het overmatig gebruik van voedsel gestikt, het bloed sprong hetzelve uit neus en ooren.

— Maandag middag om 5 uren is ter reede alhier aangekomen, het ziekenschip *de Landbouw*, kapitein Klijenenberg, mede brengende de op Timor geblesseerde officieren en manschappen, die den volgenden morgen naar het hospitaal zijn overgebragt. (*Soer. N. en Adv. blad.*)

— Men berigt van Tangerang 2 October, dat in de rivier Tjidanie gevonden is het lijk der Inlandsche vrouw Saram, oud ongeveer 44 jaren en gewond hebbende in de kampong Tana tingie op het land van dien naam. Zij was sinds een dag vermist en is waarschijnlijk bij het baden in die rivier door den zwaren stroom medegesleept, zijnde aan haar lijk niet de minste teekenen van geweld of verwonding bespeurd.

— Ook meldt men van daar dat, de inlander Roesoeh van de kampong Pekong op het land Blaradja zijne woning willende verlaten en daartoe de deur openende, door den wind een sarong op eene brandende lamp is gevallen en die sarong vlam vatte, ten gevolge waarvan het met alang alang gedekt huisje van Roesoeh, voor men zulks kon tegengaan, in brand geraakte. De vlammen sloegen weldra tot de nabij gelegene woningen over en men kon ze niet meester worden, dan nadat 28 huizen, 8 padischuren en eene loods, aan 27 personen toebehoorende, door het vuur verteerd waren. De daarin aanwezige goederen zijn echter gered geworden.

— Men meldt ons van Benkoelen, dd. 4 September: Heden had alhier eene bijzondere militaire plegtigheid plaats.

Aan den 1sten Luitenant der infanterie, F. G. Steck, ridder der Militaire Wilemsorde 4de klasse, werd eene eeresabel, en aan den officier van gezondheid 3de klasse C. F. Diepenbroek, de militaire Willemsorde 4de klasse uitgereikt, als eene belooning, hun van wege en uit naam van Z. M. onzen geëerbiedigden koning, voor hunne bewezene diensten, tijdens de jongste krijgsverrigtingen in de Lampongsche districten, geschonken. De kapitein militaire commandant B. Barneveld overhandigde aan genoemde officieren in het door de troepen geformeerd quarré, deze eereteekens, terwijl hij de troepen in het algemeen en deze officieren in het bijzonder met eene kernachtige krijgsmanstaal toesprak.

Nadat de troepen gedefileerd hadden, vereenigden zich de officieren en verscheidene ambtenaren ten huize van den kapitein militairen kommandant, om aan die heeren hunne gelukwenschen, voor de hun te beurt gevallene onderscheiding aan te bieden.

De eeresabel is van het gewone infanterie model, met een grooter zwaar verguld gevest, waarvan de knop een leeuwenkop is, uit welks muil lauriertakken vallen, die den beugel van het gevest vormen en op de stootplaat eindigen.

Op de stootplaat, die een weinig omgebogen is, prijkt eene zilveren koninklijke kroon.

Op de gedamasceerde kling staan in gulden letters de woorden: „Koninklijk eereblijk voor betoonde dapperheid."
(*Java Bode.*)

Bantam. In den namiddag van den 24sten September is in de dessa Djiranh (district Menes, afdeeling Tjeringien) brand ontstaan, ten gevolge waarvan 18 huizen en 31 loemboengs met ongeveer 71 tjaings padi eene prooi der vlammen zijn geworden.

De oorzaak van dezen brand wordt toegeschreven aan het eensklaps veranderen van den wind, terwijl men bezig was in de nabijheid dier dessa gagavelden te branden.

Samarang. Den 23sten September ontstond er brand in de inrigting behoorende aan het badétablissement te Plantoengan. Drie gebouwen van hout en zestien van bamboe, met alang-alang gedekt, werden vernield.

Voor eene doelmatige huisvesting der europesche en inlandsche zieken, die door dit ongeluk tijdelijk van woningen werden beroofd, is de noodige zorg gedragen.

Kadoe. In den namiddag van den 24sten September is er brand ontstaan in de gebouwen van het fort, gelegen buiten de hoofdplaats Magelang.

Alle gebouwen, welke uit ligt ontvlambare materialen waren zamengesteld, zijn vernield.

De gunstige rigting van den wind en voorzorgsmaatregelen hebben het gunstig gevolg gehad dat het kruidmagazijn, de woning van den kommandant, zoomede de keukens der manschappen, gespaard zijn gebleven.

Gedurende de maand Augustus 1857 is aan inkomende en uitgaande regten op Java en Madura ontvangen eene som van *f* 894,058:51^{5}.

De ontvangst over de eerste acht maanden van dit jaar bedraagt. . . . . *f* 5,719,295:106

Hieronder is echter begrepen:

Aan fiktieve regten op Gouvernements produkten . . . . *f* 957,425:106

Aan terugbetaalde regten „ 104,115:24

„ 1.061,541:10

Zuivere ontvangst *f* 4,657,754:96

Gedurende de eerste acht maanden van 1857 is meer ontvangen dan gedurende datzelfde tijdvak in 1855 *f* 882,346:15^{5}, en meer dan in 1856 *f* 619,577:111.

BATAVIA. — Op den 26sten September jl. zijn alhier in publieke veiling gebragt 74 kisten met vogelnestjes, waarvan 4 kisten met afval en gruis.

Deze 74 kisten vogelnestjes, bevattende gezamenlijk netto:

$515\frac{3}{4}$ Amst. ponden 1ste soort.
$1267\frac{1}{2}$ „ „ 2de „
$2496\frac{1}{8}$ „ „ 3de „
$392\frac{1}{4}$ afval en gruis, hebben gerendeerd eene som van *f* 66,352 of.

f 16,310 voor de 1ste soort.
„ 27,905 „ „ 2de „
„ 21,780 „ „ 3de „
„ 357 „ afval en gruis; alzoo gemiddeld:
f 1967:59 de $\frac{1}{2}$ pikol 1ste soort.
„ 1376:93 „ „ „ 2de „ en
„ 545:41 „ „ „ 3de „

— De te Batavia door de Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie opgerigtte spaarbank ontmoet bij voortduring ruime deelneming. — De inlagen zijn op den laatstgehouden zitdag, die op den 2den en 16den van elke maand gesteld is, geklommen tot *f* 20,296, waartoe 96 inleggers hebben bijgedragen. (*Jav. Cour.*)

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

De echtgenoote van J. F. Haase, D. Lassem (Rembang) 23 Sept. — A. A. W. Bijleveld, geb. Klein, D. Samarang 8 Oct. — M. Over de Linden, geb. Krul, Z. Soerabaya 6 Oct. — M. H. André, geb. van Holij, D. Boenga (Grissee) 3 Oct. — A. H. Lucardie, Kruseman, D. Soeracarta 27 Sept. — C. M. Staring, geb. Krijgsman, D. Batavia 30 Sept. — Z. C. Meijners, geb. Rappa *drie levende Dochters*, Soeracarta 27 Sept. — M. W. Jellinghaus, geb. Périé, D. Ambarawa 28 Sept. — C. J. Moojen, geb. Heyting, D. Magelang 1 Oct. — M. L. van Riet, geb. ter Gouw, D. Batavia 7 Oct.

Gehuwd:

Jonkheer H. W. L. de Kock en jonkvrouw Z. C. L. Hora Siccama, Batavia 3 Oct. — J. F. Anten en C. Loriaux, Salatiga 27 Sept. — G. H. Arendsen Hein en A. C. Dickelman, Pasoeroean 18 Sept. — L. Hoogenstraaten en A. Brouwer wed. Schoemaker, Soerabaya 10 Oct.

Overleden:

W. C. van Reyn, 19 j. Batavia 2 Sept. — G. van Woelderen, op de reis naar Nederland 26 April.

VERTREKKENDE PERSONEN.

G. L. Brocx.— J. van Olhoff.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Oct.	10	Nederlandsche	De Beurs van Rotterdam.	F. de Vos.	Batavia.
„	11	„	Zeelandia.	W. Blankhert.	„
„	—	Nederl. Ind.	Idra Kolmona.	Hadjie Aboebakar.	Sambas.
„	—	Nederlandsche	Bulgersteijn.	A. J. Maas.	Batavia.
„	12	„	Landbouw.	P. A. Klijenenberg.	Atapoepoe.
„	—	Amerikaansche	Helena Inor.	E. J. Low.	Balie Ampenan.
„	13	Nederlandsche	Diligentia.	D. van Bentveld.	Passoeroean.
„	—	„	Cezard.	A. D. Brinckering.	Batavia.
„	—	„	Ardjoeno.	J. F. A. Rapp.	„
„	14	„	L'Espérance.	Intje Lanang.	„

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar*
Oct.	11	Nederlandsche	Odilia Margarieta.	C. F. Hazelhoff.	Nederland via Samarang.
„	—	Nederl. Ind.	Zein.	S. M. b. Aw. Balachbal.	Banjermassing v. Sumanap.
„	—	„ „	Moelkool Bahar.	Sech Said bin Osman.	Chribon v. Grissee en Banj.
„	12	Z. M.	Stooms. Amsterdam.	K. L. ter-zee A. A. de Vries.	Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Ana Serie.	S. S. b. Seg. Makanoon.	Pad. v. Sum. B. en Bencoel.
„	—	Fransche	Jessore.	C. Gachet.	Frankrijk via Batavia.
„	13	Hamburgsche	Christian.	G. P. N. Binder.	China via Manilla.
„	—	Nederl. Ind.	Hoksing.	Ho Boenting.	Riouw.
„	14	Nederlandsche	Eersteling.	C. Koens.	Nederland v. Panaroekan.
„	—	Amerikaansche	Redgauntlet.	Th. Andrews.	„ „ Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Nederlandsche	Koning Willem II.	J. van Eyk Menkman.	Sydney.	Fraser Eaton & Co.
„	Beurs van Rotterdam.	F. de Vos.	Nederland.	„ „ „ „
Amerikaansche	Oriental.	Crocker Hye.	Boston.	„ „ „ „
Nederlandsche	Diligentia.	D. van Bentveld.	Nederland.	„ „ „ „
„	César.	D. van Brinckerinck.	„	„ „ „ „
Amerikaansche	Helen Inor.	E. F. Low.	China.	„ „ „ „
Nederlandsche	Zeelandia.	W. Blaakhert.	Nederland.	„ „ „ „
„	Generaal de Steurs.	F. Fokkens.	Onbepaald.	„ „ „ „
Engelsche	Nora Cerina.	M. Burgogne.	In Reparatie.	„ „ „ „
„	Emma.	Felz.	Onbepaald.	Adam & Co.
„	Henry Winch.	Cottam.	Ampenan.	„ „ „
„	Sophia Waren.	Griffes.	Singapore.	„ „ „
Zweedsche	Kare.	Petersen.	China.	„ „ „
Hanoversche	Verden.	Kopperman.	„	„ „ „
Nederlandsche	Eersteling.	Armstrong.	Nederland.	Schimmelpenninck & Co.
„	Henriette.	Chevallier.	Onbepaald.	„ „ „
„	Ardjoeno.	Rapp.	Nederland.	„ „ „
„	Anthoinette.	De Winter.		Van Eck & Co.
„	Walcheren.	K. Hoek.	In reparatie.	„ „ „ „
Bremer	Orestes.	Guntter.		„ „ „ „
Nederlandsche	Vrede.	J. L. ter Bruggen.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.
„	Bulgersteijn.	A. J. Maas.	„	„ „ „ „
„	Hoop van Capelle.	Bok.	Singapore.	Mathieu & Co.
„	Souburg.	Evers.	Rotterdams.	Van Leeuwen & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met de Nederl. bark *Landbouw*, Z. M. troepen.

Vertrokken Passagiers.

Met Z. M. stoomschip *Amsterdam*, luitenants ter-zee 1ste kl. Jansen en Collard, de heer de Groot, kommandeur de Hoog en Z. M. troepen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; het stoomschip Suriname; de schoenerbrik Saparoea; de stoomschepen Samarang en Admiraal van Kinsbergen; Gouv. stoom-advies-vaartuig Tjipannas; Gouv. stoom-sleper Kapitein van Os; de stoomschepen Soerabaya en Ambon; de barken Fatal Maän, Saijan Maskoor, Charlotta, Koning Willem II, Oriental, Eersteling, Verden, Antoinette, Souburg, Orestes, Goansien, de Hoop van Capelle, Vrede, Antoinette, Henry Winch, Generaal de Steurs en Walcheren; de barken de Beurs ven Rotterdam, Zeelandia, Idrakolmana ed Bulgersteijn; de brikken Soedul Barie, Sophia Fraser, Henriette en Clito; de schoeners Virgo, Egmond, Kiem Ingsoen, Nora Cerina, Hoseeng en Kare; de kotters Riengit en Klara.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

5 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Krabbe, van Soerabay; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya; de Ned. Ind. schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, van Soerabaya.

9 Oct. De Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya; de Nederl. bark *Otto*, gezagv. W. G. Rotgans, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

5 Oct. De Ned. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya; de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya; de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. Pa Noor, naar Grissee.

6 Oct. De schoener *Katjong*, gezagv. Pa Ardie, naar Soerabaya; de Nederl. bark *Wilhelmina en Clara*, gezagv. D. Gaaff, naar Batavia.

7 Oct. Het Nederl. schip *Tonia*, gezagv. C. F. Zeeman, naar Batavia, passagier de heer S. K. E. W. Baron Gansnep genaamd Tengnagel en familie, mejufvrouw C. Budding en den heer H. Labé.

10 Oct. De Nederl. bark *Diligentia* gezagv. D. van Bentveld, naar Soerabaya; de Nederl. bark *Waterloo*, gezagv. D. Duinker, naar Amsterdam; de Ned. Ind. kotter *Little Tot.* gezagv. Katjoong, naar Samarang.

Uitvoer te Pasoeroean van den 3den tot en met den 10den October 1857.

Naar Batavia met de Nederl. bark *Wilhelmina en Clara* gezagv. D. Gaaff.

$6000\frac{64}{100}$ picols partic. suiker, 2000 picols partic. koffij.

Naar Batavia met het Nederl. schip *Tonia*, gezagv. C. F. Zeeman.

$11,000\frac{81}{100}$ picols partic. suiker en 900 picols partic. koffij.

Naar Soerabaya met de Nederl. bark *Diligentia*, gezagv. D. van Bentveld.

$9997\frac{34}{100}$ picols partic. suiker.

Naar Amsterdam met de Nederl. bark *Waterloo*, gezagv. D. Duinker.

7380 picols gouvernements koffij.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 12den tot en met den 14den October 1857.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Zeelandia*, gezagv. W. Blaakhert, agenten Fraser Eaton & Co.

100 kisten bier, 50 kelders genever, Fraser Eaton & Co; 100 stuks kazen, Gezagvoerder.

Van Batavia per het Nederl. schip *De Beurs van Rotterdam*, gezagv. P. Vos, agenten Fraser Eaton & Co.

70 vaatjes verw, 75 kruiken lijn-olie, 1 kist koopmanschappen, Gezagvoerder.

Van Sumanap per de Nederl. Ind. schoener *Mansoor*, gezagv. Pa Sagit, agent Gezagvoerder.

42 picols katjang-olie, 10 picols klapper-olie, 4 paarden, Pereira & Co.

Van Ampenan per het Amerikansche schip *Helena Inor*, gezagv. E. Low, agenten Fraser Eaton & Co.

7 paarden, 500 picols rijst, Order.

UITVOER.

Naar Cheribon via Grissee en Banjarledok per de Ned. Ind. bark *Moelkoolbahar*, gezagv. Sech Said bin Osman.

Ballast.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Zein*, gezagv. Sech Mohamat bin Awab Balachbal.

1 zw. orl. rok, 1 zw. pantalon, 12 witte vesten, 12 linnen jassen en kleinigheden, de Veij.

Naar Nederland via Samarang per het Nederl. schip *Odilia Margaritha*, gezagv. C. F. Hazelhoff.

$5709\frac{16}{100}$ picols suiker, 682 schuitjes tin wd. 850 picols, 500 picols koffij, 100 picols rotting, N. H. M.

Naar Frankrijk via Batavia per het Fransche schip *Jessore*, gezagv. Gachet.

$2200\frac{92}{100}$ picols suiker, $137\frac{81}{100}$ picols rotting, $372\frac{79}{100}$ picols koffij, Fraser Eaton & Co; $1303\frac{46}{100}$ picols kurkuma, Ruyl Cramer & Co.

Naar Manilla en China per het Hamb. schip *Christiaan*, gezagv. G. P. N. Binder.

90 picols rotting, 4664 picols rijst, Van Eck & Co.

Naar Riouw en Singapore ber de Ned. Ind. bark *Hoksing*, gezagv. Ho Boenting.

1 kist geborduurde muilen, Stecker; 1500 picols rijst, 1740 sp. manten, 26 picols koperwerk, 4 picols genietrie, 20 picols katjang olie, 4 kisten inhd. lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabiren.

Naar Nederland via Batavia per het Amerikaansche schip *Ridgauntlet*, gezagv. T. Andrews.

9000 picols rijst, B. J. Van Eck & Co; $4197\frac{63}{100}$ picols suiker, Ruijl Cramer & Co.

Naar Nederland via Panaroekan per het Ned. schip *Eersteling*, gezagv. C. Koems.

$4002\frac{08}{100}$ picols suiker, 150 picols rotting, 40 picols sapanhout, N. H. M.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 21.—
KOFFIJ per picol Nominaal.
RIJST (CARGA) per koijang *f* 140 à *f* 150.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 165 à *f* 180.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 400 à *f* 600.—
ARAK per legger *f* 110.—
OLIE (KLAPPER)
OLIE (KATJANG)
KADJANG MATTEN
ROTTING
WISSELKOERS 107.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 18den October, des morgens ten half 9 ure
Ds. VAN DAVELAAR.
Voorbereiding.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 18den October, des morgens ten half 9 ure.

BIJVOEGSEL.

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Voor den geheelen jaargang voor Soerabaya ƒ 15.—
Idem franco per post. „ 17.—
Voor den eersten halven jaargang voor „ „ 7.50
Idem franco per post. „ 9.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

ZATURDAG 17 OCTOBER.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 83. VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA. 1857.

De Overland-post, loopende tot 24 Junij, is den 14den Augustus alhier aangekomen.

- Het petitionnement tegen de wet op het onderwijs door de antirevolutionnairen aangemoedigd, heeft weinig weerklank gevonden. Wel zijn uit Amsterdam twee petitiën verzonden met 6000 handteekeningen, maar daarbij bleef het ook. Intusschen nam de eerste kamer met één minder, dan algemeene stemmen (die van den heer *Oudermeulen)* het ontwerp aan en reeds een paar dagen naderhand, werd het door Z. M. gesanctionneerd, zoodat het, thans reeds afgekondigd, wet is, en daardoor de beweging er tegen geëindigd. Z. M. heeft benoemd den minister van binnenlandsche zaken, jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard, tot ridder grootkruis van den Ned. Leeuw; den minister van justitie, mr J. J. L. van der Brugghen, tot kommandeur, en tot ridders: mr. J. W. van Romunde, minister voor de zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst, en mr. M. Wiardi Beckman, minister voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten.

Hierdoor is dit voor ieder ministerie gevaarlijke struikelblok uit den weg geruimd.

In Leyden, waar een lid voor de tweede kamer in de plaats van den heer Groen van Prinsterer moest worden gekozen, stonden drie candidaten tegen elkander over. De heer Olivier voor de liberalen, Schimmelpenninck, advocaat te Amsterdam, die te Alkmaar het onderspit tegen den heer Poortman heeft gedolven, van de Utrechtsche factie, en Teding van Berkhout, wethouder van Amsterdam, van de anti-revolutionnairen. De heer Olivier verkreeg 490 stemmen, de heer Schimmelpenninck 466 en de heer Teding van Berkhout 416, zoodat tusschen de heeren Olivier en Schimmelpenninck overgestemd zal moeten worden. Als de anti-revolutionnairen zich met de Utrechtsche factie vereenigen, dan is het zeer te vreezen, dat de liberalen bij deze verkiezing de zegepraal niet zullen behalen.

De beide kamers der staten-generaal zijn tegen aanstaanden Woensdag bijeengeroepen, om gesloten te worden.

— De weersgesteldheid blijft voortdurend schoon en aangenaam. De zomer is zoo langdurig en het warme weder onafgebroken, dat men zich daarvan naauwelijks een voorbeeld herinnert. Door de droogte zijn de vruchten echter algemeen klein van stuk, ook het veevoeder schijnt uit dien hoofde niet overvloedig.

Het weder begunstigt bijzonder het maaijen en inhalen der rogge, dat dan ook thans genoegzaam is afgeloopen. Over het algemeen valt de opbrengst, bij het dorschen, mede, terwijl de kwaliteit uitmuntend is. Daar ook in andere landen de oogst gezegend en ruim is, mag men verwachten, dat de prijs der rogge tegen het najaar zal dalen. De boekweit staat overheerlijk en belooft eene buitengewoon ruime opbrengst, zoo dit teedere gewas voor tegenspoed mag bewaard worden. De aardappelziekte is weder verschenen, doch alleen in het loof.

— H. M. de koningin is in den 18den dezer van HD. reis in Engeland en Schotland teruggekeerd. H. M. werd te Woolwich, met het rijks-stoomschip *Cycloop* afgehaald en naar Hellevoetsluis overgebragt, van waar H. M. weder vertrok met het prachtige konk. stoomjacht *de Leeuw* en twee uren later te Rotterdam arriveerde. H. M. vertrok dadelijk met eene extra spoortrein naar de residentie en stapte aan het Huis ten Bosch af. Men wil dat H. M. al spoedig weder eene reis naar Wurtemberg zal ondernemen, om HD. vader, den koning van dat rijk, te bezoeken. Een gerucht dat H. M. dit jaar nogmaals naar Engeland zoude oversteken, schijnt nadere bevestiging te behoeven.

— Betreffende de reis van den prins van Oranje, deelt men den volgenden brief, uit Corunna mede:

„Donderdag, den 6den Augustus, ten half 11 ure 's morgens, kwamen wij in de baai van Corunne ten anker, alwaar Z. K. H. de prins van Oranje, met de meeste eerbewijzen van de zijde der Spaansche autoriteiten ontvangen werd. Dien dag en de beide volgende dagen noodigde de prins de hooge burgerlijke en militaire beambten der stad bij zich, aan boord van de *Groningen*, aan tafel; terwijl HD. Donderdag en Zaturdag avond, de te zijner eere gegeven voorstellingen in den Italiaanschen schouwburg bijwoonde, alwaar op den eerstgenoemden avond de opera Ernani en op laatstgenoemden de opera la Somnambula werd opgevoerd. Den 8sten (Zaturdag) had er ter gelegenheid van 's prinsen bezoek, eene groote parade plaats, welke door Z. K. H. met zijn gevolg en het étatmajor van de *Groningen* werd bijgewoond; na den afloop van dit militair feest werd den prins en zijn gevolg, door de militaire en burgerlijke autoriteiten der stad, een keurig déjeuner aangeboden en Z. K. H. vervolgens, met de meeste voorkomendheid en heuschheid, in de gelegenheid gesteld, al het bezienswaardige der plaats in oogenschouw te nemen.

„Zondag, den 9den ging de *Groningen* vroegtijdig van Corunne naar Ferrol onder zeil, op welks reede zij tegen den middag het anker liet vallen. Na eerst de maritime, militaire en burgerlijke overheden bij zich aan boord te hebben ontvangen, ging de prins onder het lossen van een saluut van honderd schoten, omstreeks 2 ure aan den wal, tot het afleggen van eenige bezoeken, waarbij aan Z. K. H. de meest mogelijke eerbewijzen werden toegebragt. Ten 5 ure vereenigden zich de hooge autoriteiten der stad en onderscheidene Spaansche grandes bij den Prins, aan boord van het stoomschip, aan tafel. Den volgenden dag bezigtigde Z. K. H. met HD. gevolg en het état-major het merkwaardige der stad; met name de marine-werf en de dokken, met welk een en ander HD. meer dan vijf uren doorbragt. Des avonds ten 7 ure was er, ter eere van den prins, groot diner bij den admiraal marine-kommandant, hetwelk Z. K. H. met HD. gevolg bijwoonde.

„Morgen (den 11) vertrekken wij naar Vigo, waar wij een paar dagen zullen vertoeven, om vervolgens de reis naar Lissabon aan te nemen, alwaar wij den 15den dezer denken aan te komen."

— HH. KK. HH. prins en en prinses Hendrik zijn den 12den uit de residentie naar Luxemburg vertrokken. HH. KK. HH. zullen aldaar eenige maanden blijven.

— HH. KK. HH. prins en prinses Frederik zijn dezer dagen van hunne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— Z. M. de koning, groot-hertog van Luxemburg, heeft in de orde van de Eikenkroon benoemd tot kommandeur, dr. Bleecker, dirigerend officier van gezondheid der 2de klasse bij het leger van Ned.-Indie en tot ridder den kapt. van Dömming, van het 36ste Pruissische infanterie-regiment.

— Z. M. heeft het ridderkruis der orde van den Ned. Leeuw toegekend aan de verdienstelijke Belgische schilders Slingeneijer en Madou, alsmede aan den bekwamen bouwkundige, den heer Suys.

— De geschenken, die de keizer van Japan den koning heeft aangeboden, zijn te 's Hage aangekomen. Zij zijn echter op verlangen van Z. M. naar het Loo gezonden.

— Den 7den dezer is op de buitenplaats het Kleine Loo, nabij 's Gravenhage, in den ouderdom van 51 jaren, overleden de heer jhr. Johann George Otto Stuart von Schmidt auf Altenstadt, ridder der Militaire Willemsorde, ridder der orde van den Ned. Leeuw, ridder met de ster van de Eikenkroon en oud gouverneur der kolonie Suriname.

— Op den 27sten Augustus zal van Harderwijk vertrekken, een detachement suppletietroepen, sterk 100 man, onder kommando van den kapt. der O. I. inf. E. Pauw; medegeleiders de 2de luit. der genie G. P. V. G. van Zuylen en de aspir-betaalm. A. G. Geloudemans, om zich op 29 daaraanvolgende in te schepen aan boord van het schip *Agneta*, kapt. Crap Hellingman, liggende te Nieuwe Diep.

— Men schrijft van *Cohirciveen, Valentia Baai, Ierland*, 14 Aug. 1857.

Zoo als ik U in mijne vorige mededeelde, verliet het *Atlantic Squadron*, bestemd tot het leggen van den Atlantischen telegraafdraad, Queenstown den 3den dezer en arriveerde na een voorspoedigen overtogt te Valentia-Bay den 4den 's avond ten 7 uur. Allen aan boord der verschillende schepen, werden door den ridder van Kerrij op eene hartelijke manier ontvangen, en denzelfden avond werd door laatstgenoemden een groot bal op het succes der onderneming gegeven. Den 5den, Woensdag, ten 6 ure werd de eerste poging tot het leggen van den draad gedaan, en zoodra zijn uiterste gedeelte goed met de kust verbonden was hield de lord-luitenant eene schoone aanspraak, toepasselijk op onze expeditie, welke met de grootste en warmste geestdrift, door een ieder daar tegenwoordig, ontvangen werd.

De *Niagara* welke het eerste gedeelte van den draad begon te leggen, stoomde onder het donderend weergalmen harer kanonnen naar het punt harer bestemming, met de snelheid van 4 Engelsche mijlen per uur. Aan de andere zijde van het eiland Valentia, te Cohirciveen, was door de Britsche admiraliteit eene fraaije tent, voor de ingenieurs en telegraphisten opgerigt, waarin de instrumenten ter ontvangst en vervoer der dépêches van de kust naar het schip geplaatst waren, Dagelijksche voordeelige vorderingen vervulden de harten van allen, die in deze onderneming begrepen waren, met geestdrift en hoop op goed succes, en Maandag morgen den 10den had de *Niagara* reeds 300 Engelsche mijlen lengte van den draad gelegd; dépêches werden vice-versa gewisseld tot des namiddags van denzelfden dag, toen helaas! *op eens* de communicatie ophield, en noch teekens noch stroom meer overkwamen.

Alle electrische pogingen werden onmiddelijk in het werk gesteld, ten einde de reden dezer plotselinge en onverwachte storing te ontdekken, die ons naar de regelen der electriciteit de verzekering gaven, dat de draad òf gebroken òf door de ingenieurs aan boord afgesneden en aan eene boei welke voor dat doel aan boord was, ingeval van slecht weder, was vastgemaakt en in zee geworpen. Onze twijfel en vermoedens werden echter gisteren morgen ten 4 ure, door de terugkomst der *Cyclops* bevestigd, welke de treurige tijding medebragt dat de draad gebroken was. 300 Engelsche mijlen van den draad zijn dus aan de bijna onmeetbare diepte van den Oceaanpe ten prooi gegeven, en daar het onmogelijk is deze lengte om hare zwaarte boven water te krijgen, moet deze moeijelijkste van alle ondernemingen tot het volgende jaar worden uitgesteld. — Het behoeft geen betoog, hoe zeer een ieder door dit noodlottig voorval is teleurgesteld, doch wij hopen en zullen ongetwijfeld alle pogingen in het werk stellen, om aanstaanden zomer ons doel te bereiken en de nieuwe met de oude wereld te verbinden.

De reden welke dus onze schoonste verwachtingen heeft teleurgesteld, wordt algemeen aan de onjuiste werking van de machine, welke den draad van tusschendeks naar zijne rustplaats moest vervoeren, toegeschreven, alhoewel dit nog door eenige wetenschappelijke mannen betwijfeld wordt. Zoodra mij echter de bepaalde reden zal bekend zijn, zal ik niet nalaten ze U onmiddelijk mede te deelen.

BRITSCH INDIE.

— De Eng. stoomboot *Fiery Cross*, bragt de laatste tijdingen van Calcutta die loopen tot 19 Sept.

Te Delhi werd door de belegeraars nog immer op versterking gewacht en vlugtten er dagelijks steeds meer van de oproerlingen de stad uit. — Generaal Havelack eenige suppletie troepen gekregen hebbende, hoopte men dat die spoedig in de gelegenheid zou zijn om Luchnow te ontzetten. Den 17 was hij de Ganges overgetrokken waar een aantal muitelingen voor hem uit vlugtten — De oproerlingen hadden op vele plaatsen zware verliezen geleden doch op andere plaatsen waren weder nieuwe oproeren te betreuren — Te Mount Aboo was het Poudpore legioen gedeeltelijk aan het muiten geslagen en had zich het oproer uitgebreid tot Assam toe, waar de planters zich hadden verpligt gezien hunne etablissementen te verlaten en hunne toevlugt te nemen tot de stad — Op sommige plaatsen zijn de Santhals opgestaan en aan de kust van Malabar namen de Moplaks eene dreigende houding aan; terwijl er berigt was ontvangen dat te Cashmere een opstand tegen den nieuwen radja was uitgebroken. — Er zal dus overvloed van werk zijn voor de nieuwe troepen die van Engeland verwacht worden; doch vele ingezetenen zijn zeer bezorgd dat, buiten de kansen van den vijand, het climaat en ziekten, die versche troepen nog veel zullen te lijden hebben van gebrek aan levensmiddelen, wanneer zij in groote getalen het binnenland intrekken, dewijl daartegen geene voldoende maatregelen zijn genomen.

De *Bengal Hurkara* is bij den Gouverneur in ongenade vervallen en is de uitgave van dat blad den 1 September verboden in afwachting van de nadere beslissing van het Indische Gouvernement.

CHINA.

Terwijl de Engelschen in Hongkong met rust worden gelaten, zijn de schepen in de haven minder veilig. — In den avond van den 13 September werd de *Albion*, in alle stilte, beklommen door een aantal Chinezen van Comloong, die er de chronometers en omstreeks 800 dollars gereed geld weg namen en zich weg maakten voor dat de kapitein, de eenigste die door hun in zijnen slaap werd gestoord, den tijd had er ietstegen te doen. Het schijnt dat de wacht te dek weinig waakzaam was — De dokken te Londen zijn niet veilig voor dieverij, het was dus nog minder te verwachten dat men in de open haven van Hongkong geen wacht zou noodig hebben.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Slechts twee aangelegenheden trekken op dit oogenblik de aandacht, de gebeurtenissen in Engelsch-Indie en de aangelegenheid der Donau-Vorstendommen. Wij bepalen ons tot eene beknopte schets van den loop, dien de laatste genomen heeft. Zoo als men zich zal herinneren, had de heer de Thouvenel te Konstantinopel het Fransche wapen boven de deur van zijn hôtel laten verwijderen, en reeds zeide men, dat hij zich gereed maakte om, in gezelschap van de Russische, Pruissische en Sardinische gezanten, Constantinopel te verlaten, toen men op eens vernam, dat de zaak geschikt zou worden. Het bezoek namelijk dat keizer Napoleon dezer dagen aan koningin Victoria op Osborne-House gebragt heeft, gaf aanleiding om de gerezene geschillen uit den weg te ruimen. De *Times* erkende dan ook onmiddelijk na dat bezoek openlijk, dat de bestaande verwikkeling geheel moet toegeschreven worden aan de misplaatste voortvarenheid der diplomaten te Konstantinopel en zeer zeker spoedig zal worden vereffend in den loop van een regtstreeks en rondborstig overleg tusschen de mogendheden, die bij den afgeloopen oorlog op den voorgrond stonden. — In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van den 13den Augustus verklaarde ook de minister van buitenl. zaken, Lord Clarendon, dat het geschil betrekkelijk de Moldavische verkiezingen als geëindigd kon beschouwd worden en dat de eenstemmigheid tusschen Frankrijk en Engeland, die op dat punt eene korte wijle was gestoord, thans hersteld is. — De vrees, dat de overeenkomst nog bij Oostenrijk moeijelijkheden zou ondervinden, is gelukkig niet verwezenlijkt, daar ook dit rijk zich tegen het uitschrijven van nieuwe verkiezingen niet meer verzet. Alleen schijnt er nog eenig verschil te bestaan over de wijze, waarop de kiezerslijsten ditmaal zullen worden opgemaakt. Dat overigens de hoofdkwestie, de vraag der al of niet-vereeniging, in volle kracht blijft bestaan, wordt thans opzettelijk herinnerd door de organen van de kabinetten van Londen en Weenen, de *Globe* en de *Oest. Zeit.*, die beide doen uitkomen, dat, hoewel Engeland en Oostenrijk instemmen met de vernietiging der Moldavische verkiezingen, zij echter de vereeniging der Donau-vorstendommen blijven bestrijden.

Nog sterker drukt zich de schrijver van een brief uit, aan de *Hamb. Börsenhalle* uit Weenen gezonden. Volgens dit blad is de te Osborne getroffen schikking er wel op berekend, om de spanning, die eensklaps weder in de diplomatieke kringen was ontstaan, tijdelijk te doen ophouden, doch is het er tevens verre af dat zij de eensgezindheid tusschen de groote mogendheden onderling, en tusschen deze en de Porte, voor goed zou hebben hersteld. „De afspraken," zegt de berigtgever, „te Osborne tusschen lord Palmerston en graaf Walewski gemaakt, steunen al te zeer op hypothesen, om duurzaam te zijn en zich voortdurend te doen gelden." De berigtgever verzekert verder, dat lord Palmerston, alvorens Frankrijks wensch in te willigen, zich er per telegraaf van had overtuigd. dat ook Oostenrijk op de vernietiging der verkiezingen ja zou zeggen. Al het overige, wat te Osborne werd vastgesteld, is, zoo luidt dit berigt verder, afhankelijk gemaakt van de zienswijze van Oostenrijk en de Porte. Zoo werd b. v. door den graaf Walewski werkelijk een nieuwe conferentie te Parijs voorgesteld, om er de zaak der Vorstendommen nader te behandelen, doch lord Palmerston wilde daarvan alleen hooren voor 't geval Oostenrijk er meê instemde; doch nu wil de berigtgever vernomen hebben, dat Oostenrijk zoo gereedelijk zijne toestemming tot de vernietiging der in Moldavië gehouden verkiezingen gaf, juist omdat het meende, daardoor eene nieuwe conferentie overbodig te zullen maken. Een Berlijner berigtgever der *Börsenh.* wil daarentegen weten, dat het denkbeeld eener nieuwe, te Parijs te houden conferentie, nog niet zoo geheel is ter zijde gesteld Te Weenen was men overigens van meening, dat de heeren Stradford de Redcliffe en de Thouvenel althans tijdelijk van Konstantinopel zouden verwijderd worden.

Duitschland levert, behalve eenige groote branden en zeer gunstige oogstberigten, weinig belangrijks op.

Uit Berlijn wordt gemeld, dat de koning van Pruissen heeft te kennen gegeven, dat hij de in September in genoemde hoofdstad te houden bijeenkomst van het Evangelisch Verbond, ten deele zelf wil bijwonen. De vergadering zal, blijkens de van alle zijden inkomende berigten, buitengewoon talrijk worden bezocht. — Twee van de drie in Pruissen bestaande groote vrijmetselaars-loges hebben besloten, voortaan tot hare vergaderingen ook leden, die niet tot de Christelijke godsdienst behooren, toe te laten. — De keizer van Oostenrijk heeft de reis door Hongarije weder aanvaard, en wordt overal met gejuich door de bevolking ontvangen. — In het hertogdom Nassau schijnt men nog altijd niet heel gerust te zijn, immers, de te Wiesbaden verschijnende *Mittelrhein. Zeit* heeft eene waarschuwing ontvangen, wegens het opnemen van het protest Ledru-Rollin. — In Hessen-Darmstadt heeft men den verstandigen inval gehad, om daar er veel handen voor 't spoedig binnenhalen van den oogst te kort kwamen, een groot deel van het leger met verlof naar huis te zenden.— De Vorsten van de Schwarzburgen, althans in een opzigt niet voor de magtiger potentaten willende onderdoen, hebben een gemeenschappelijk eereteeken voor trouwe dienst en uitstekende handelingen ingesteld. — Den 15den dezer is de Holsteinsche landdag geopend. Zoo als men weet zal deze vergadering van de Deensche regering voorstellen ontvangen tot vereffening der bekende geschillen, waarin Oostenrijk en Pruissen partij voor de hertogdommen gekozen hebben. De zitting is door den koninklijken kommissaris geopend met eene aanspraak, die de strekking had om de gemoederen te verzoenen. Evenwel is bij de benoeming van een president en vice president der vergadering de keuze gevallen op mannen, die zich bij de bestrijding der staatkunde van het Deensche gouvernement, op den voorgrond gesteld hebben. De baron von Scheel Plessen, het hoofd der oppositie, is eenparig tot voorzitter, en de heer Reinecke, een man van dezelfde partij tot onder-voorzitter benoemd. Reeds is een ontwerp van staatsregeling aangeboden en heeft de landdag eene commissie benoemd, om dat ontwerp te onderzoeken, waarna de vergadering zich tot den 24sten dezer verdaagd heeft.

Noch uit Frankrijk, noch uit Engeland is iets van staatkundig belang te melden. Keizer Napoleon bevindt zich tegenwoordig weder te Biaritz, waar hij eenigen tijd denkt te blijven. In Engeland spant men bij voortduring alles in, om aan de gebeurtenissen in Indie en China het hoofd te bieden. Men ziet tegen aanstaanden Dingsdag de sluiting van het parlement te gemoet. Ook in Belgie is het thans zeer kalm; het is als of de partijen een wapenstilstand gesloten hebben. Zelfs de drukpers heeft voor een oogenblik den strijd gestaakt. Alleen de tweespalt, die tusschen het volk en het leger bestaat en bij iedere gelegenheid aanleiding tot botsingen geeft, begint een gevaarlijk aanzien te krijgen.

De Paus heeft den 17den dezer Bologna verlaten, zich begevende naar Florence.

De dagbladen van Lombardije zeggen, dat te Genua andermaal bijeenkomsten door de Mazzinistische partij gehouden zijn, met het blijkbare doel om de rust van Italie te verstoren. Alvorens dienaangaande verder uit te wijden, is het noodig meer bepaalde berigten af te wachten; want de Oostenrijksche dagbladen leveren geen zekeren waarborg van onpartijdigheid op, zoodra er gelegenheid is, om Sardinie, hetzij direct of indirect te beschuldigen.

Ook de *Dusseld. Ztg.* bevestigt het onlangs medegedeelde berigt, dat de jonge koning van Portugal met de prinses Stephanie von Hohenzollern Sigmaringen in het huwelijk zal treden. De vader der toekomstige koningin is generaal in Pruissische dienst en woont te Dusseldorf.

Blijkens eene dépêche hebben te Tunis op nieuw wreedheden plaats gehad, die haren oorsprong moeten hebben gevonden in de dweeperij der Mahomedaansche bevolking. Den 6den dezer is aldaar weder een oproer losgebarsten tegen de Israëliten, waarbij ook de Christenen bedreigd werden en het Engelsche consulaat eene beleediging is aangedaan. Verscheidene personen zijn daarbij omgekomen. De dépêche zegt niet hoeveel. De regering heeft slechts maatregelen van bedwang genomen, toen het kwaad reeds bedreven was, zoodat zij ongetwijfeld verantwoordelijk zal worden gesteld voor het gebeurde. Die verantwoordelijkheid is te meer wenschelijk, omdat daarin alleen het middel gezocht moet worden ter voorkoming van de barbaarschheden, waaraan de niet-Mahomedaansche bevolking aldaar reeds meer dan eens heeft blootgestaan.

De Mexciaansche gevolmagtigde, de heer Lafragua, heeft, blijkens eene dépêche, aan de Mexicaansche consuls in Spanje doen weten dat de Spaansche regering de onderhandelingen met hem heeft afgebroken, Ten gevolge daarvan worden bij zijn vertrek de Mexicaansche onderdanen in Spanje onder de bescherming geplaatst van den Franschen gezant. — Het schijnt inderdaad dat de berigten nopens het geschil tusschen Spanje en Mexico niet ophouden elkander te wederspreken. Volgens bovengenoemd berigt is het dus zoover nog niet met de door Frankrijk en Engeland aangebodene en door Spanje aangenomen bemiddeling, als voor korten tijd beweerd is.

KORT HANDELS-BERIGT.

Koffij. *Java* blijft in dezelfde positie als voor 14 dagen. De handel heeft zich bepaald tot kleinigheden voor dringende behoeften; goed ondinair wordt nog 42 à 42½ c. genoteerd, zonder echter daartoe veel te worden aangeboden. *Brazil* flaauw; 6528 bn. in veiling bedongen slechts 29 à 32 1/2 c.

Suiker zeer lusteloos. Noch in *Ruw* noch in *Geraffineerd* hebben sedert de laatste 14 dagen eenige omzettingen plaats gehad, met uitzondering van eenige geforceerde verkoopen van te zamen ca 500 vn. *Surinaamsch*, welke grootendeels in veiling werden gerealiseerd tot steeds dalende prijzen. De laatste afdoening geschiedde tot *f* 38¾ voor bruin à *f* 43½ voor mooije geel, hetwelk ca. *f* 8 lager is dan in het begin van Julij De meeste houders nemen geduld, overtuigd zijnde dat verkoopen niet dan tot zeer veel lagere prijzen zouden te bewerkstelligen zijn. De noteringen hoewel *f* 3 verlaagd, zijn slechts nominaal.

Thee. Hierin is geen meldingswaardige verandering voorgevallen. De positie blijft onveranderd vast, hoewel met beperkten handel. De lading van 2634/4 k. *Congo* en 404/4 k. *Souchon* per *Acmel*, waarvan wij in onze vorige melding maakten, is ver boven de waarde opgehouden tot 100 à 105 c. voor ord. *Congo*. Zulks heeft echter geen invloed gehad en men kan nog tot 90 c. in de 2e hand koopen. In *Java* gaat niets om, bij gebrek aan disponibele partijen. Men noteert ord. *Java Congo* 30 c.

Rijst. In ongepeld vonden de navolgende afdoeningen plaats:

1155 bn. *Java* en *Duiveland*, ... tot *f* 6⅛.
1054 „ „ „ *Lewe van Nijestein*, „ „ 7⅛.
10478 „ *Mecransie* . . . . „ „ 7.

In gepelde soorten ging weinig om, desniettemin blijven de prijzen vast op *f* 8 à *f* 8 1/4 voor gepelde *Aracan* *f* 8 à *f* 9, voor gepelde *Java* en *f* 13 à *f* 14 voor gepelde *Tafel*.

In **Specerijen** is niets omgegaan als 789 b. bruine PEPER tot 27¾ c. Overigens is er van deze artikelen niets nieuws te berigten als de beschrijving en taxatie der door de N. H. M. op 16 September aangeslagen veiling.

Tabak. De afdoeningen van *O. Ind* sedert de laatste 14 dagen bepalen zich tot 1253 pak *Aracan* per *Juno* van Akyab tot geheimen prijs. Van Batavia zijn aangevoerd 400 pak. *Java Malang* per *Vlaardingen* en 3178 pak BL. aard per *Triton*.

Huiden van *Java* soorten waarvoor de stemming zeer vast blijft, werden bij inschrijving op 1 dezer tot ferme prijzen verkocht 847 stuks *Runder* en 1049 stuks *Buffel* per *Rockliff*. De per *Juno* van Akyab aangebragte 10 bn. vonden bij aankomst gretige koopers.

Banka **Tin.** Sedert ons vorig berigt is de prijs hiervan langzamerhand teruggegaan tot op *f* 83 1/2 à *f* 83. Tot laatstgenoemden prijs blijven er koopers, doch men houdt algemeen hooger, niettegenstaande de afleveringen veel minder zijn dan in het vorige jaar na de veiling.

Java **Indigo** zeer vast en goede courante soorten zelfs iets hooger. Voor uitvoer werden afgedaan 185 kn. [illegible]

Cochenille zonder handel,

Matten is zeer vaste stemming. Op 300 bn. *Oost-Ind.*, [illegible] en *Sumatra* vonden grif koopers. Voor 1 kav. *Noord-Amerika* uit de in ons vorig No. gemelde veiling, bedong men [illegible]

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Batavia, *President Bam*, Ulrich.— *Triton*, Adriaans.— *Zephir*, de Vries.— *Vier Gebroeders*, Bunk.

Batavia en Samarang. *Stad Gouda*, Breuning.

Batavia en Soerabaija, *Jannetje*, Lupcke.

Hongkong, *Nova Zembla*, ...

Melbourne, *Min. Thorbecke*, van Duijn.

Kaap de Goede Hoop, *Aganita Adriana*, Verschuur.— *Admiraal de Winter*, Uil

Boston, *Bengalen*, Keys.— *Geo Warren*, Bentley.— *Abagun*, Donell.

New-York, *Gusilda*, Stafford.— *Duisburg*, Meijer.— *Mississippi*, Allen.

New-Orleans, *Avondale*, Ruark.

Philadelphia, *P. Lacoste*, Pierce.

Baltimore, *Richard Anderson*, Coffin.

Amsterdam.

Batavia, *Henriette Geertruida*, de Boer.— *Elisabeth Anthonia*, Jansen.— *Zeenimph*, Witsen Elias.— *Alcyone*, Haacke.— *Agneta*, Crap Hellingman.— *Juno*, Bruijns.

Batavia en Samarang, *Stad Assen*, Havarbult.

Batavia, Samar. en Soerabaija, *Watergeus*, Kramer.— *Christina Helena*. Tjebbes.— *Diligence*, Smit.— *Zeevaart*, Biesthorst. *Zaanstroom*. Schaap.

Batavia en Soerabaija, *Stad Dockum*, v. d. Herff.

Soerabaija, *China*, Luttenberg.

Sydney, *Postiljon*, van de Poll.

Suriname, *Eliza*, Visser.— *Johanna Christina*, de Lang.— *Sagitta*, Bakker.— *Amsterdam*, Wehdemeijer.

Curaçao, *Neptunus*, Molenaar.— *Curacao*. Tjakkes.

Havana, *Professor Suringar*, Sneltjes.

New-York, *Fosca Helena*, de Groot.

Dordrecht.

Batavia, *Kosmopoliet*, Bouten.

Scheepstijdingen.

Rotterdam 24 Aug. Door de Nederlandsche Handel Maatschappij zijn bevracht be navolgende 7 schepen als:

Voor Rotterdam: *Vlaardingen*, kapt. M. S. van Dusseldorp.

Voor Amsterdam: *Vrouw Johanna*, kapt. J. Kettler; *Arlequin*, J. van Mechelen; *Jannetje*, A. Lupcke; *Adriana Petronella*, A. A. Broex, allen van Rotterdam.

Voor Dordrecht: *Anna Helena*, kapt. C. M. de Boer.

Voor Middelburg: *Elizabeth & Johanna*, kapt. T. R. Oomk ns.

— Het clipperschip *Noord-Braband*, kapt. Bok, was den 20sten Mei ll. op 18° 14" ZB. en 32° WL. aan boord was alles wel. Onder de troepen heerschte de beste harmonie.

— Volgens brief dd. 14 Junij, van kapt. Visser, voerende het barkschip *Generaal Michiels*, v. Rotterdam n. Batavia, was hij toen in goeden staat zeilende op 1°. NB. en 22° WL.

— Het barkschip *Alcor*, kapt. van Oppen, bevondt zich den 10den Julij jl. op 12° 30, NB. en 25° 0, WL., hebbende alstoen 23 dagen reis van Newport naar Hongkong. De equipage verkeerde in den besten welstand.

— Volgens een van St. George d'Elmina ontvangen berigt, is het alhier te huis behoorende schoenerschip *Axim*, kapt. Ouwehand, van de Kust van Guinea op hier bestemd, den 28sten Junij bij Kaap St. Paul totaal verongelukt. De bemanning is gered.

Kaap de Goede Hoop 25 Junij. De Nederlandsche schepen *Magdalena*, kapt. Greefkes, van Batavia en *Peking*, kapt. Crosss, van Akyab beiden naar Amsterdam bestemd, zijn den 22sten dezer met schade in de Simons-baai binnengeloopen.

De minister van marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat aan de noordzijde van den Ooster, in de nabijheid van het Goereesche Zeegat, in de diepte van vier vadem bij gewoon laag water, gezonken ligt eene kof, waarvan de masten nog zigtbaar zijn, op de volgende merken en peilingen: de toren van Goedereede even bewesten de schuur, in het Z. O. ten O. miswijzend kompas); Brouwershaven eene kabellengte buiten het Westhoofd. Zoo spoedig mogelijk zal aan zee van dit wrak eene wrakton worden geplaatst.

223ste STAATS-LOTERIJ.

PRIJZEN VAN *f* 100 EN DAARBOVEN.

Derde Klasse.

1ste Lijst: Nos 7708 10767 en 17502, ieder *f* 1000; No. 5243, *f* 400; Nos 268 891 6094 6348 14601 19190 en 19606, ieder *f* 100.

2de Lijst: No. 18936, *f* 3000; Nos 9649 en 16853, ieder *f* 1000; No. 13483, *f* 400; No. 6029, *f* 200; Nos. 2002 5788 8715 11715 11767 en 15576, ieder *f* 100.

3de Lijst: No. 923, *f* 25,000; Nos. 1471 en 1540, ieder *f* 1500; Nos. 9288 13786 en 19066, ieder *f* 400; Nos. 9427 10532 12520 en 13035, ieder *f* 200; Nos. 7427 en 18429, ieder *f* 100.

4de Lijst: No. 10213, *f* 2000.